

Bijlage 5.

Aan	Raad van gemeente Groningen
Onderwerp	Reactie op kadernota voor actualisatie van het Meerjarenprogramma

De kadernota vormt de opmaat voor het programma van 2017 en geeft ons inzicht in de (eventuele) beleidskeuzes. Maar niet meer dan dat. Ons college ziet de kadernota vooral als agenderend document, keuzes worden benoemd maar veelal nog niet gemaakt. Onvoldoende duidelijk is wat de NCG als publiek regisseur adviseert, op grond van welke doelstellingen, tegen welke consequenties en op welk moment. Dat maakt het voor de overheden en instellingen lastig om concreet op de beleidskeuzes te reageren. De vraag is wat dit betekent voor de politieke discussie. We zien het topje van een ijsberg, maar wat er onder de oppervlakte bevindt? We weten nu nog te weinig wat wenselijk, noodzakelijk en haalbaar is.

Nb.

De planning is afgestemd op de het proces van de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroepen en laat voor ons college niet de ruimte om binnen de gangbare termijn het geactualiseerde MJP in november met de raad te bespreken. Aan het einde van het jaar verwacht de NCG nog belangrijke resultaten uit het inspectieprogramma, die gevolgen kunnen hebben voor het programma van de gebiedsgerichte aanpak. Wij gaan er vanuit dat daarbuiten ook andere nieuwe inzichten volgen. Dit heeft gevolgen voor de input die volgt uit de bespreking van de kadernota, maar ook evt. het geactualiseerde MJP, met raden, Staten en de stuurgroep.

In de bijlage gaan we inhoudelijk in op de vraagpunten, die wat ons college betreft de komende periode beantwoordt dienen te worden.

Aanvullende kaders (pagina's 7, 8)

In de kadernota worden de positie en rollen van de NCG ten opzichte van NAM, CVW en EZ beschreven, zoals vastgelegd in het samenwerkingsprotocol. Daarnaast wordt aangegeven dat de minister besloten heeft een toezichhoudende rol op het CVW zal vervullen en heeft aangegeven dat hij goed naar de bevoegdheden van de NCG wil kijken.

> In onze brief bepleiten wij een ingeperkte rol van de NAM ten aanzien van schades en versterkingen. Om de publieke regie te versterken en vertrouwen ter herwinnen is een grotere rol voor de NCG wenselijk, waarbij de NAM de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid behoudt als financier van publieke fondsen en regelingen, en daarmee loskomt van de regie en uitvoering. De minister wil naar de bevoegdheden van de NCG kijken zodat een meer eigenstandige positie mogelijk is. Wat betekent dit in het licht van het eerdere uitgangspunt dat alle moederorganisaties hun formele rollen, taken en bevoegdheden behouden? Hoe worden de moederorganisaties hierin betrokken? Wat betekent dit in het licht van de beleidskeuzes? Hoe gaat de NCG haar toezichhoudende rol op het CVW invullen?

Wijziging financiële kader (pagina's 8, 9)

De financiële paragraaf gaat in op de extra middelen die beschikbaar zijn.

> Ons college is verheugd over de extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de uitvoering van het meerjarenprogramma, die grotendeels samenhangen met de versterkingsaanpak in het kerngebied. De belangrijkste keuzes en prioriteiten in het MJP worden bepaald door de beschikbare financiële middelen en capaciteit. En die zijn nu nog niet inzichtelijk genoeg om inhoudelijk op te reageren (prioriteren indien mogelijk).

Volgvel: 1

Ons college verwacht een heldere financiële paragraaf in het geactualiseerde MJP, waarin staat opgenomen wie wat betaalt en waar de middelen aan wordt uitgegeven, welke gelden binnen de totale begroting geormerkt zijn.

Wijzigingen in de wetgeving (pagina 11)

Onder dit onderdeel wordt de omkering van de bewijslast aangehaald. Aangekondigd wordt dat in de actualisatie van het Meerjarenprogramma wordt de term mijnbouwschade gehanteerd.

> Ons college juicht een brede benadering van de schades toe, gelet op de problematiek rondom de schadeafhandeling. In Groningen is de teller inmiddels boven de 10 duizend meldingen gekomen. Wij verwachten in het MJP een heldere uitwerking van de verbreding naar mijnschade in beleidsvoornemens bijvoorbeeld ten aanzien van het werkgebied van de NCG en de relatie met versterkingen? Welke beleidskeuzes verwacht de NCG ten aanzien van de omkering van de bewijslast?

Schadepreventie (pagina's 11,12)

In deze alinea wordt verwezen naar het advies van de Staatstoezicht op de Mijnen op het winningsplan over het voorkomen van schade en het besluit van de minister om de NAM op te dragen de mate van schade te berekenen.

>In onze brief benadrukken wij het belang van meer prioriteit voor schades (en het voorkomen van de huidige problematiek). Wij verwachten in het MJP beleidsvoornemens op het vlak schadepreventie. Nb. de alinea's op pagina 12 zijn grotendeels dubbel.

Grenscorrecties en gemeentelijke herindelingen (pagina 12)

De NCG stelt dat grondgebied van de oorspronkelijke G9 uitgangspunt is, als antwoord op de grenscorrectie Meerstad. Zodoende blijven de rechten van de ca. 800 inwoners gewaarborgd.

> Ons college kan zich vinden in dit uitgangspunt. Wij wijzen wel op het grondgebied van de 12 aangesloten gemeenten.

Schadeherstel (pagina's 14, 15)

In dit hoofdstuk worden een aantal zaken benoemd die mogelijk leiden tot beleidskeuzes, zoals het onderbrengen van bodemdaling onder het werkgebied van de NCG en de arbiters.

> De passages in de kadernota over verbetering van het schadeherstel beperken zich tot wat nu al in het MJP 2016 is vastgelegd. Ons college wil dat de schadeafhandeling echt beter gaat. Wij zien dit als een belangrijke voorwaarde voor het herstellen van vertrouwen en dus een belangrijke doelstelling voor alle partijen. Ons college ziet graag een concretere uitwerking van de 1-loket-gedachte. Wij zien de consequenties van het onderbrengen van bodemdaling bij de NCG graag vertaald in het MJP.

2.1 Versterking algemeen (pagina's 16-18)

Onder de beleidskeuzes worden aan de hand van nieuwe inzichten een aantal vragen rondom prioritering, de nieuwe NPR en inspecties & engineering.

> Voor ons college is het lastig hier op te reageren, omdat wij niet alle informatie hebben die nodig is voor een beoordeling. Wij hebben voor het MJP aangedrongen op onderzoek naar meerlaagse bouw, hoog risicobouwelementen, gebouwen waar veel mensen samenkomen en kritische infrastructuur. Er is nog geen uitsluitsel over een programmatische aanpak van deze onderzoeken.

- *Wij adviseren de NCG het NAM voorstel over prioritering z.s.m. openbaar te maken, zodat een ieder er kennis kan van nemen;*
- *Wij vragen de NCG in het geactualiseerde MJP meer duidelijkheid te geven de prioritering: welke type gebouwen, in welke gebieden, en aan te geven op welke grond activiteiten nodig zijn: onderdeel gebiedsgericht, risicogestuurd of doelmatigheid?*
- *Wij vragen de NCG om een procedure met de partijen vast te stellen rondom het vertalen van nieuwe kennis en inzichten naar uitvoeringsconsequenties, bijvoorbeeld de consequenties van drie aangehaalde kaders: adviezen winningsplan, KNMI kaart en voorstel NAM over prioritering. Dit ook in het licht van de zinsnedes over invulling 2^e*

Volgvel: 2

ronde in het kerngebied en de afspraak uit het MJP dat halfjaarlijks de inzichten worden gewogen en 'vastgeklikt'? De kadernota is onduidelijk over hoe wordt omgegaan met gewijzigde inzichten en wat er gebeurt als de nieuwe documenten langer op zich laten wachten.

- *Wij adviseren de NCG in het MJP aan te geven hoe de regierol ten aanzien van de versterking verstevigd kan worden. De NAM bepaalt nu de methode van inspecteren en engineeren en de feitelijke versterking.*
- *Er staat geschreven dat de omvang van het programma grotendeels afhankelijk zal zijn van de beschikbare engineeringcapaciteit. Wij verwachten in het MJP een voorstel om de engineeringcapaciteit te vergroten, danwel een prioritering binnen de beschikbare capaciteit.*
- *In het MJP moet de rol van de NCG is bij de totstandkoming van de NPR beter toegelicht worden. "Er dienen keuzes gemaakt te worden". Wie maakt die keuzes? "Andere onderwerpen schuiven naar achter?" Wie bepaalt dat, de NCG of anderen?*

2.2 Gebiedsgerichte aanpak (pagina 18)

> *Onder "versterking algemeen" hebben we een reactie gegeven op de prioritering. De beleidskeuzes onder gebiedsgerichte aanpak bevestigen het beeld dat nog veel in ontwikkeling is, en de onderbouwing van keuzes voor de wereld buiten de NAM, CVW en de onderzoeksbureaus onvoldoende transparant is.*

2.3 Wonen (pagina 18)

> *Onder "versterking algemeen" hebben we een reactie gegeven op de prioritering. Wij verwachten dat in het MJP meer duidelijkheid wordt gegeven over het programma Verhoogd Risicoprofiel: welke type gebouwen, welke locaties, doorlooptijden.*

2.4 Infrastructuur (pagina 19)

> *Onder "versterking algemeen" hebben we een reactie gegeven op de prioritering. In onze zienswijze op het ontwerp-besluit gaswinning geven we aan dat er nog te weinig aandacht is voor de kritische infrastructuur. Het onderzoek van Deltares naar de huidige toestand en status van gemalen, bruggen, kunstwerken en andere beheersobjecten is nog niet voltooid. Een definitief kader voor de kwalitatieve risico-inventarisatie en de uitgangspunten voor aardbevingsbestendige bouw en versterking van infrastructuur in het gebied is nog niet beschikbaar. Wij verwachten dat de NCG de regie hierop voert en dit betreft bij het MJP.*

2.7 Onderwijs (pagina 22)

> *De zinsnede "Het voorstel is dat de onderwijsinstellingen die buiten het prioritaire gebied liggen niet onder regie van de NCG worden versterkt" behoeft nadere motivering. Ons college gaat er vanuit dat de op basis van aanwezige kennis een beoordeling wordt gemaakt van de risico's, en dat op basis daarvan gehandeld wordt, onder regie van de NCG. Dat bouwkundige versterking eerder aan de orde is in het kerngebied kunnen wij volgen.*

4. Flankerend beleid (pagina 20)

> *Ons college bepleit, samen met andere gemeenten, nadrukkelijk(er) aandacht voor flankerend beleid in gebieden waar geen versterking plaatsvindt. Uitgangspunt is altijd geweest om het totale gebied toekomstbestendiger en 'beter' achter te laten dan voor de gaswinning. Maatregelen mogen om deze reden niet slechts gekoppeld worden aan de versterkingsoperatie. Verder vinden wij dat nagedacht moet worden of de zogenaamde koppelkansen (bv verduurzamen van woningen) bij schadeafhandeling gelegd kunnen worden. Te meer als blijkt dat de versterkingsoperatie meevalt.*

4.1 Energie (pagina 24)

> *Ons college juicht de koppeling met duurzaamheid met het inspectieprogramma toe. Wij pleiten voor een verbreding van het instrumentarium naar de schade (zie boven)*

Volgvel: 3

Aangegeven is dat de 'intentie is' dat niemand tussen wal en schip valt bij de nieuwe regeling waardevermeerdering. Wat ons college betreft is dit een harde toezegging vanuit NCG.

4.4 Cultureel erfgoed en beeldbepalende panden (pagina 27)

> Wij vinden dat cultureel erfgoed meer urgente behoefte. Wat hier belangrijk is, staat niet in de kadernota. Zowel voor de rijksmonumenten als andere beeldbepalende gebouwen geldt dat de meerkosten voor versterking en/of schadeherstel nog niet geregeld zijn. Zonder duidelijk meerkostenregeling zullen veel gebouwen in aanmerking komen voor financiële sloop (herstel is duurder dan economische waarde pand).

5.1 Instrumentarium (pagina 29)

> Ons college heeft op verschillende momenten bij de minister en de NCG het belang van een nieuwbouwregeling bepleit. Ook hier zijn wij van mening dat in het gehele proces van beoordeling en -afhandeling de NAM geen inhoudelijke rol moet spelen, slechts als financier van de redelijke meerkosten. Dit zien wij graag bevestigd in het MJP.

We zijn van mening dat waardevermeerdering niet gekoppeld moet worden aan versterking, maar gerelateerd aan schade. Schade in de omgeving en schade thuis leidt tot méér gevoelens van onveiligheid. Het hebben van meerdere keren schade betekent een grotere kans op (geestelijke) gezondheidsklachten en méér huisartsbezoek.